

Адыгэ мажэ

№ 1 (20016)

2012-рэ илэс

БЭРЭСКЭШХУ
ЩЫЛЭ МАЗЭМ и 6

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Щылэ мазэм и 7-р — Христос кызыхъугъэ Маф

Адыгэ Республикэм и православнэ чыристанхэу
лытэныгъэ зыфэтшыхэрэр!

Дин мэфэкIыином — Христос кызыхъугъэ
Мафэм фэшI гуфэбэныгъэ хэлъу тышгуфэ-
гушIо!

Мыр шIошъхуныгъэм, шIулъэгъум, насы-
нымкIэ гугъапIэм ямэфэкI. Цыфым ашхэрэ
шIуагъэу хэлъын фаехэр ащ тыгу къегъэ-
кIыжыых, зэгурылоньгэмрэ зэшIуныгэмрэ къа-
фэджэ. Тиобществэ цIыфыгъэ шэпхэ дахэу
лъапсэ фэхъугъэхэр мы мэфэкIым егъэпыхтэ,
чыристан миллион пчъагъэмэ гушъхъэлэжэ
гушIуагъо къафехъы, шIум, гукIэгъум, зыкIы-
ныгъэм къафегъэуыцых, цIыф лъэпкэ пстэуми
мамырныгъэ азыфагу илъын зэрэфаем игугъапIэ
кызыдехъы.

Урыс Православнэ Чылысэу ти Хэгъэгу ита-
рихъ епыхъэ шъыпкыгу шытыр Урысыем шып-
сээрэ цIыфыбэхэмкIэ гушъхъэлэжэ лъапсэу
мэхъу. Цыф лъэпкэ зэфэшъхъафхэм къахэ-
кIыгъэхэм ыкIи дин зэфэшъхъафхэр зылэжы-
хэрэм азыфагу илэ зэдэлэжэныгъэр, зэкъош-
ныгъэр ыкIи зэгурылоньгэр гъэпыхтэгъэнхэм
цIыфхэр ащ фехъэх.

Мы мэфэкI мафэм Адыгеим шыпсээрэ право-
славнэ чыристан пстэуми тафэлъаIо псау-
ныгъэ пытэ, насып, мамыр цыIакIэ яIэнэу,
гъэхъэгъакIэхэр ашIынхэу, ягухэлэ дахэхэр къа-
дэхъунхэу!

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу Федор ФЕДОРКО

Правительствэ телеграммэхэр

Лытэныгъэ зыфэшIырэ Аслъан Кытэ ыкIор!
ИльэсыкIэмрэ Христос кызыхъугъэ Мафэмрэ апае
гуфэбэныгъэ хэлъу сыпфэгущIо!

Мы мэфэкIхэм цIыф лъэпкэ зэфэшъхъафхэр зэрап-
ых, кыхъащт илэсым игугъэпIэ нэф шIухъафтынэу
къафахы. Мы мафэхэм, хабзэ зэрэхъугъэу, кIэуххэр
зэфэтэхъысыжыых, кыхъащт илэсымкIэ
гухэлъыкIэхэр итэхъухъэх.

Тэ тыфай тынэ-тытэхэр ыкIи тикIэлэцIыкIухэр
насыпышIохэу, тыхэгъэгу зетегъэпсыхъагъэу ыкIи
лъэшэу тлэгъунхэу. Тызэгъусэмэ, тигухэлхэр зэкIэ
кызырэддэхъушхэм шIошъхуныгъэ фысиI.

Псауныгъэ пытэ, насып, щылэклэшIу уиIэнэу, о
пшъхъэкли кыппэблэгъэ пстэуми шIоу щылэр кы-
жудэхъунэу шыуфэсэIо.

Лытэныгъэ кыпфэзышIэу, Урысые Федерацием
и Президент и Администрацие ипацэу С. ИВАНОВ

Лытэныгъэ зыфэшIырэ Аслъан Кытэ ыкIор!
ИльэсыкIэм фэшI гуфэбэныгъэ хэлъу сыпфэгущIо.

Мы мэфэкIым нэбгырэ пэпчэ ищылэныгъэ
инэкIубгъуакIэ ренэу кызылэуехы. ОркIэ ар насыпым
икъэIуапIэу, нэфэу орэхъу, уиунагъо шIурэ щылэклэ
дахэрэ къаферэхъ, уигугъапIэхэр ренэу кыбдэрэхъух!

Сыгу кызыдэлэу о пшъхъэкли зэкIэ уигупсэхэми
сышгуфэлъаIо псауныгъэ пытэрэ насып дахэрэ
шъуиIэнэу.

Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэIукIэ
ФедерациемкIэ и Совет и Тхъаматэу
В. Н. МАТВИЕНКО



Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Лышъхъэм изэIукIэгъухэр

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу
ТхъакIушынэ Аслъан Шам щыпсэ-
урэ тилэпкыгъухэм ялыкIохэм мы
мафэхэм аIукIагъ. Мы къэралыгъом
ис адыгэхэм джырэ лъэхъан гумэ-
кIыгъоу яIэхэм, ятарихъ чIыгу къа-
гъэзэжыын амал агъотынымкIэ рес-
публикэр Iэпылэгъу афэхъун зэрилъэ-
кIыштым ахэр атегушылагъэх.

Шъугу къэдгъэкIыжыын Шам кы-
щыхъугъэ зэпэуцужыым кыхэ-
кIыкIэ, чIыпIэ кIын ифэгъэ адыгэ-
хэм ащышхэм УФ-м и Президентэу
Дмитрий Медведевым тхыгъэкIэ зы-
кызырэфэгъэзагъэр. Ащ кIэтхъы-
гъэхэм ячIыгужэ къагъэзэжыынэу
ыкIи ащкIэ Урысыер Iэпылэгъу
къафэхъунэу зэрэфаехэр къаIуагъ.

ЗэIукIэгъум хэлэжыгъэ тилэпкы-
гъухэм кызырэхъагъэщыгъэмкIэ, не-
пэрэ зэпэуцужыым ахэр хэлэжэ-
нхэу фаехэп. Ащ дакIоу, хэкIыпIэ зэрэ-
щымыIэм кыхэкIыкIэ, Урысыем
игражданствэ къаратынэу мэгугъэх.

— Мы Iофыгъом ыльэныкыокIэ
джырэ уахътэ УФ-м IэкIыб къэрал
IофхэмкIэ и Министерствэ консуль-
тациехэр дытиIэх. IэкIыбым щыпсэ-
урэ тилэпкыгъухэм Iэпылэгъу
афэхъугъэнымкIэ тикъэралыгъо зэ-
рихъэрэ политикэм диштэу, Шам
щыпсээрэ адыгэхэр язакъоу кызы-
рэмынэштхэм, законодательствэм
кызырэгъэнафэу ахэм тишIуагъэ
зэрдгъэкIыштым ыуж тит, — кы-
Iуагъ АР-м и Лышъхъэ.

Шам ис тилэпкыгъухэм Адыге-
им къагъэзэжыыным епыхыгъэ пред-
ложением АР-м и Къэралыгъо Со-
вет — Хасэм зэрэдыригъэштагъэр
ыкIи ахэм Iэпылэгъу афэхъунхэм
фэшI Парламентым и депутатхэм
УФ-м ипащэхэм зызэрафагъэзагъэр
ТхъакIушынэ Аслъан кыхигъэщыгъ.

Мы гумэкIыгъом идэгъэзыжыын
фэгъэхыгъэу республикэм ипащэ-
рэ Шам и Адыгэ Хасэ илыкIохэмрэ
джырэблагъэ зэIукIэнхэу зэIукIэ-
гъум зэзэгъыныгъэ щызэдашIыгъ.

Иофтхъабзэм хэлэжыагъэх ыкIи
мы гумэкIыгъом идэгъэзыжыынкIэ
яшIошIхэр кыралотыкIыгъэх АР-м
культурэмкIэ иминистрэу Чемышъо
Гъазый, АР-м лъэпкэ IофхэмкIэ,
IэкIыб къэралхэм ащыпсээрэ ти-
лэпкыгъухэм адырIэ зэпхыныгъэ-
хэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм иамал-
хэмкIэ и Комитет итхъаматэу Шъхъэ-
лэхъо Аскэр.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

КIэлэеджакIохэм афэгущIуагъэх

Лъэпкэ проектэу «Гъэсэныгъ» зыфиорэм
игъэцэкIэн кыдыхэлъытагъэу, сэнаушыгъэ
зыхэлэ ныбжыкIэхэм Iэпылэгъу афэхъу-
гъэнымкIэ Урысые Федерацием ыкIи Адыгэ
Республикэм яшIухъафтынхэр зыфагъэшъо-
шагъэхэм мы мафэхэм афэгущIуагъэх, къа-
лэжыгъэхэр аратыжыгъэх. Мыщ фэгъэ-
хыгъэ торжественнэ зэхэхъэу Правитель-
ствэм и Унэ зыкIуагъэм хэлэжыагъ АР-м и
Лышъхъэу ТхъакIушынэ Аслъан.

— Республикэм иэкономикэ хэхъоныгъэхэр ышIынхэм,
ыпэкIэ лыкIотэным афэшI шъош фэдэу сэнаушыгъэ зы-
хэлэ ныбжыкIэхэр тищыкIагъэх, — кыIуагъ респу-
бликэм ипащэ КIэлэеджакIохэм закыфигъазэзэ. —
IэпIэсэныгъэшхо зыхэлэ кадрэхэр непэ тфикъухэрэп,
ар дэгъэзыжыгъэнымкIэ кытIкIэхъухэрэ лIэужхэм лъэ-
шэу тащэгугъы. Сыда пIомэ Адыгеим, Урысыем яне-
ушырэ мафэ лъызыгъэкIотэштхэр ахэр ары. Непэ теджэн,
гъэсэныгъэ зэдгъэгъотын шъуIомэ, шъуищыкIагъэр
зэкIэри шъуIэклэ: еджапIэхэр зетегъэпсыхъагъэх, аужырэ
шапхъэхэм адиштэрэ технологиехэр жьугъэфедэнхэ
шъольэкIы, зэкI пIоми ухэмыукъонэу еджапIэхэм Ин-
тернетыр агъэфедэным иамал яI. Ау, тыдрэ чIыпIэ шъу-
щеджагъэми, шъузыщапIугъэ, шIэныгъэ куухэр зышы-
зэжъугъэгъотыгъэ республикэм къэжъугъэзэжыынэу
тышъушхэгугъы.

Лъэпкэ проектэу «Гъэсэныгъ» зыфиорэм ишIуагъэкIэ
республикэм ит еджапIэхэр зэрэзтырагъэпсыхъагъэхэр,
кIэлэегъаджэхэм ыкIи кIэлэеджакIохэм Iэпылэгъу афэ-

хъунхэ амал яIэ зэрэхъугъэр кыхигъэщыгъ АР-м гъэ-
сэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэу БеданэкIо Рэ-
мзан. Мы программэр щылэныгъэм щыпхырышхыгъэ-
ным фэшI федеральнэ гупчэри республикэри министр-
ствэм Iэпылэгъу кыфэхъух. Гъэсэныгъэм исистемэ
хэхъоныгъэхэр зэришIыхэрэм АР-м и Лышъхъэ
илахышхо зэрэхэлъыр Р. БеданэкIом кыкIигъэтхыгъ
ыкIи КIэлэеджакIохэм ацIэкIэ «гъауегъэпсэу» риIуагъ.

АР-м культурэмкIэ иминистрэу Чемышъо Гъазый,
АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм гъэсэныгъэмкIэ,
наукэмкIэ, СМИ-мкIэ ыкIи ныбжыкIэ IофхэмкIэ и
Комитет итхъаматэу КIэрэщэ Андзаур, АР-м ныбжыкIэ
IофхэмкIэ и Комитет ипащэу Къэрэтэбэнэ Махъмуд,
нэмыкIхэри гъэхъагъэ зышIыгъэ КIэлэеджакIохэм
къафэгущIуагъэх ыкIи гушылэ дэхабэ къафалуагъ.

Нэужым лъэныкыо зэфэшъхъафхэмкIэ кыхъагъэщыгъэ
КIэлэеджакIохэм УФ-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ
и Министерствэ и Дипломхэр ыкIи иахышэ шIухъаф-
тынхэр (нэбгыритIум сомэ мин 60 зырыз, нэбгыри 9-м
сомэ мин 30 зырыз), джащ фэдэу АР-м и Лышъхъэ и
Дипломхэр ыкIи республикэм иахышэ шIухъафтынхэр
(нэбгыри 10-м сомэ мини 10 зырыз) ТхъакIушынэ Ас-
лъан аритыжыгъэх, тапэкIи гъэхъэгъэшIухэр ашIыхэзэ
ыпэкIэ лыкIотэнхэу къафэлъэIуагъ.

Торжественнэ зэхэхъэм хэлэжыгъэ КIэлэеджакIохэм,
ны-тыхэм ащышхэр къэгущыIагъэх. Республикэм ипа-
щэу ыкIи АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Ми-
нистерствэу сыд фэдэрэ лъэныкыокIи Iэпылэгъу къа-
фэхъухэрэм рэзэныгъэ гушылэхэр къапагъохыгъэх.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ гухэкIышхо ащы-
хъугъ РСФСР-м искусствэхэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшхоу, Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу
Ахэджэго Мэджыд Шъалихъэ ыкIор зэрэщымыIэжыыр ыкIи Урысые Федерацием инароднэ артисткэу
Ахэджэго Лие Мэджыдэ ыпхъум, щымыIэжыым илахылхэм, кыпэблагъэхэм афэтхъаусыхэх.

Правительствэ телеграммэхэр

Лътэныгъэ зыфэсшърэ Аслъан Кътэ ыкъор!
Илтэсыклэм фэшI сыпфэгущо!
О пшъхъэкли кыппэблэгъэ цыфхэми сышъуфэлъало псауныгъэ пытэрэ насыпрэ шъуилэнэу, ти Хэгъэгущо ифедэ зыхэлъ ублэлъашъу пстэуми гъэхъагъэхэр ащышъушынхэу!

Лътэныгъэ кыпфэзышъу Д. КОЗАК

Лътэныгъэ зыфэсшърэ Аслъан Кътэ къор!
Илтэсыклэм пае сыгу кыздеу сыпфэгущо!
О пшъхъэкли кыппэблэгъэ цыфхэми сышъуфэлъало псауныгъэ пытэ, щылэкIэшъу шъуилэнэу, шъунасыпшIонэу, Iофэу шъуэфэгъэзагъэм гъэхъагъэхэр ащышъушынхэу!

Москва имэрэу С. С. СОБЯНИН

Лътэныгъэ зыфэсшърэ Аслъан Кътэ ыкъор!
Мэфэкли нэфхэу Илтэсыклэмрэ Христос кызыхъугъэ мафэмрэ афэшI сыгу кыздеу сыпфэгущо!

ГумэкIхэр ыкли кыинхэр зэкIэ илтэсыжъым кыыхэрэнэжъых, илтэсыклэм гушIогъо мафэхэр кыпферэхъых, уигупсэхэмрэ уилофшIэгъухэмрэ ялэпылэгъу, ягукIэгъу ренэу зэхапшIэу уцэрэI.

Неушрэ мафэм шъуицыхъэ телъэу, псауныгъэ пытэ шъуилэу, ублэлIэ пстэуми гъэхъагъэхэр ащышъушынхэу, о пшъхъэкли кыбдэлажэхэрэми шъуигухэлъ дахэхэр кыжъудэхъухэу шъушIэнэу шъуфэсэло.

Краснодар краим игубернаторэу А. Н. ТКАЧЕВ

Лътэныгъэ зыфэсшърэ Аслъан Кътэ ыкъор!
Зэлухыгъэ акционер обществэу «Газпромом» игъэIорышIанIэ ыцIэкIэ ыкли сэ сшъхъэкIэ гуфэбэныгъэ хэлъэу сыпфэгущо мэфэкли чэфхэм ыкли нэфхэм — Илтэсыклэмрэ Христос кызыхъугъэ мафэмрэ апае!

Сыгу кыздеу сыпфэлъало псауныгъэ пытэ, насып ыкли щылэкIэшъу уилэнэу, Iофэу бгъэцаклэрэм тапэкли гъэхъагъэхэр ащышIынхэу!

ОАО-у «Газпромом» игъэIорышIанIэ итхъаматэу А. Б. МИЛЕР

Лътэныгъэ зыфэсшърэ Аслъан Кътэ ыкъор!
Илтэсыклэу кыихэрэм пае гуфэбэныгъэ хэлъэу сыпфэгущо!
2012-рэ илтэсыр гъэхъэгъэшхохэм ыкли хъугъэ-шIэгъэ дэгъухэм яилътэс хъунэу, зыфэжъугъэ-уцужыгъэ пшъэрылхэр зэкIэ кыжъудэхъунхэу шъуфэсэло.

Къошныгъэ зэфыщытыклэхэу тилъэкпхэм азыфагу илхэр илтэсыклэм зэрэпытэщтхэм, Абхъазымрэ Адыгеимрэ яфедэ хэлъэу яздэлэжъэныгъэ зэрэлъыкIотэщтым шIошъхъуныгъэ фысиI.

О пшъхъэкли Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыф пстэуми сышъуфэлъало насыпрэ мамыр щылаклэрэ шъуилэнэу, гъэхъагъэ хэлъэу шъуигухэлхэр зэкIэ зэшIошъушынхэу.

Лътэныгъэ кыпфэзышъу, Абхъаз Республикэм и Президентэу Александр АНКВАБ

Джащ фэдэу А. К. ТхъакIушынэм кыфэгущIуагъэх Урысые Федерацием исуъектхэм алъышъхъэхэр ыкли Адыгэ Республикэм иминистерствэхэмрэ иведомствэхэмрэ япащэхэр.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

Журналистикэм ылъэныкIокIэ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ишIухъафтын 2011-рэ илтэсым афэгъэшъошэгъэным ехылагъ

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ журналистикэм ылъэныкIокIэ ишIухъафтын афэгъэшъошэгъэным епхыгъэ Комиссием кырихыллагъэхэм сахапIы, унашъо сшIыгъэ:

1. 2011-рэ илтэсым шъхъэихыгъэ зэнэкIокIэу зэхашагъэм икIэххэмкIэ мы кыкIэлъыкIорэ номинациехэм ателытагъэу журналистикэм ылъэныкIокIэ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ишIухъафтын афэгъэшъошэгъэнэу:

1) гъэзетхэм (журналхэм) кыхаутыгъэхэмкIэ — Пренко Анатолий Савелий ыкIом, къэралыгъо учреждениеу республикэ гъэзетэу «Советскэ Адыгеим» иредактор шъхъалэ игуадзэ — рекламэмрэ кIэтхэнымрэкIэ отделим ипащэ статьяу «Трудно ли сломать деревце» зыфилорэм пае;

2) теле- ыкли радиопрограммэхэмкIэ — федеральнэ къэралыгъо унитарнэ предприятиеу

«Урысые къэралыгъо телевизионнэ ыкли радиокъэтын компанием» икIутамэу «Адыгеим» иIофышIэ купэу ТIэшъу Светланэ Батырбий ыпхъур — директором илэпылэгъу, Тэу Замирэ Дзэпш ыпхъур — телевидением тематическэ программэхэмкIэ икIулыкIэу ипащэ, Кушъу Светланэ Азмэт ыпхъур — телевидением извукорежиссер, Даур Хъусен Мэсхъудэ ыкIор — телевидением адыгабзэкIэ итематическэ программэхэм яотдел ипащэ зыхэтхэм телепроектэу «Адыгея моя» зыфилорэм пае.

2. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы Указым кIуачIэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКIУШЫНЭ Аслъан

кI. Мыекъуапэ, тыгъэгъазэм и 30, 2011-рэ илтэс N 157

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

Медалэу «Адыгеим и Щытхъузехъ» зыфилорэр С. Хь. ПчыхъэллыкIом фэгъэшъошэгъэным ехылагъ

Псауныгъэм икIэхъумэн ихэхъоныгъэ иIахышхо зэрэхышIыхэрэм ыкли илтэсыбэ хъугъэу Iоф зеришIэрэм апае медалэу «Адыгеим и Щытхъузехъ» зыфилорэр ПчыхъэллыкIом Симэ Хьисэ ыпхъум — муниципальнэ учреждениеу «Адыгэ гупчэ къэлэ сымэджэщэу К. М. Батмэным ыцIэкIэ щытыр»

зыфилорэм иврач шъхъалэ игуадзэ фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКIУШЫНЭ Аслъан

кI. Мыекъуапэ, тыгъэгъазэм и 30, 2011-рэ илтэс N 159

АХЭДЖЭГО Мэджыд Шъалихъэ ыкъор

Адыгэ Республикэм икультурэ чIэнэгъэшхо ышIыгъ — зэлъашIэрэ общественнэ IофышIэшхоу, театральнэ искусствэм ылъэныкIокIэ цыф цIэрылоу, апэрэ адыгэ режиссерэу, РСФСР-м искусствэхэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшхоу, Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу Ахэджэго Мэджыд Шъалихъэ ыкъор илтэс 98-м итэу дунаим ехыжыгъ.

М. Шъ. Ахэджагор кыгъэ-шIагъэм цыфхэм афэлэжъагъ. ЕжыркIэ ренэу пстэуми анахъ шъхъалэу щытыгъэр цыфыр ары, итеатральнэ IофшIэгъэ анахъ дэгъухэри зыфэгъэхыгъагъэхэр, зышъхъамысыжъэу зыфэлэжъагъэри цыфыр ары.

М. Шъ. Ахэджагом щылэныгъэ гъогушхо, гъогу кыин ыкли гъэшIэгъон кызэпчыгъ. 1914-рэ илтэсым жъоныгъуакIэм и 15-м Кубанскэ хэкумкIэ къуаджэу Псэйтыку кышыхъугъ. Тарихъ хъугъэ-шIагъэхэу хэгъэгум кыхъухагъэхэм ащыщыбэхэм ар яшыхъатыгъ ыкли ахэлэжъагъ. Пэщэ IэнэтIабэ ащ зрихъагъ: культурэмкIэ Адыгэ хэку гъэIорышIанIэм ипэшагъ, КПСС-м и Адыгэ хэку комитет илътэсыбэрэ хэтыгъ.

Ау Адыгеим ихудожественнэ культурэ итарихъ театральнэ искусствэм илIыкIо анахъ цIэрылоу, артист ыкли режиссер Iэпэлэсэу ар кыххэнэжыщт.

Ахэджэго Мэджыд Шъалихъэ ыкIом театральнэ искусствэмкIэ Къэралыгъо институтэу А. В. Луначарскэм ыцIэкIэ щытым ирежиссер факультет кыуыхыгъ.

Еджэным ыуж Мыекъуапэ кызыгъэгъэжъым М. Шъ. Ахэджагом ишIэныгъэ, ихудожественнэ Iэпэлэсэныгъэ ыкли ыкIуачIэ зэкIэ зыфигъэIорышIагъэр икультурэ гупсэ хэхъоныгъэ ышIыныр ары. Адыгеим итеатральнэ искусствэ зыкы-зэрэзэлIуихыгъэри ащ ыцIэ епхыгъэу щыт, классическэ, джырэ, лъэпкъ драматургием кыхахыгъэу ыгъэуцугъэхэр зэкIэ зэфэдэу дэгъоу кыдэхъугъэх, жанрэ зэфышъхъафхэм — трагедием кышцегъэжъагъэу комедием нэсыжъу — режиссер Iэпэлэсэу зэрэщытыр дэгъоу къащылэгуагъ. ШIэныгъэ куухэр зэрилэхэм, щылэныгъэм илътэныкIуабэмэ хэшIыкI ин зэрафырилэм ыкли емызэщэу Iоф зеришIэрэм яшIуагъэкIэ театрэмэ уасэу фашIырэм а лъэхъаным нахъ зыкыиIэтыгъагъ, ирепертуар зиушъомбгъугъ, игастрольхэри хэшIыкIэу нахъыбэ хъугъэх.

А. С. Пушкиным ыцIэкIэ щыт Адыгэ театрэм иурыс труппэ ащ мэхъанэу щырилагъэм уасэ фэшIыгуау, ащ ихэхъоныгъэ кIуачIэу, шIэныгъэу бэ

хильхъагъэр. ШIэшIэгъоу икIыгъэм Ахэджагом ыгъэуцугъэгъэ спектаклэхэр джы кызнэсыгъэм цыфхэм ащыгушIэхэрэп: Л. Толстой и «Анна Каренина», Ф. Шиллер и «Мария Стюарт», А. Островскэм и «Не все коту масленица», Дж. Лондон и «Кража» зыфилохэрэм ыкли нэмыкIы-бэхэм атехыгъэхэр.

М. Шъ. Ахэджагом лъэпкъ театрем ихэхъоныгъэкIэ бэ зэшIуихыгъэр: Е. Мамыим ипесэу «Iсэлъыхъохэр», А. Хъэклаком и «Зауркъанрэ Заурхъанрэ», Т. КIэращэм и «Ны Iушым ыпхъу» зыфилохэрэм атехыгъэу ыгъэуцугъэхэр лъэпкъ сценэм итарихъ дышгъэ нэклубгъохэу хэхъагъэх. Гуэтыныгъэ ин зилIоф физилэгъэ просветителэу М. Шъ. Ахэджагом классикэм кыххэхыгъэ пьесэхэр: Н. Гоголым и «Ревизор», П. Бомарше и «Женитьба Фигаро», Ф. Шиллер и «Коварство и любовь» зыфилохэрэ адыгабзэкIэ зэридзэкIыгъэх.

М. Шъ. Ахэджагом иунагъо шъхъафэу укытегушIэныр кыылэжыгъ. Ащ ишъхъэгъусэу, РСФСР-м изаслуженнэ артисткэу Ахэджэго Юлие Александр ыпхъур урыс труппэм инспектаклэхэм Iэпэлэсэныгъэ ин зэрэхэлъыр кыххэщэу ахэлажэщыгъ, ыпхъоу Ахэджэго Лие РСФСР-м изаслуженнэ артисткэ, Урысыем инароднэ артисткэ, Урысыем театрэмкIэ ыкли киномкIэ иактрисэ цIэрылоу. Э. Рязановым икинофильмэу «Старые клячи» зыфилорэм ятэ игъусэу ар хэлэжъэагъ. Ахэджэго Мэджыд Шъалихъэ ыкIор гухэлъышIухэр ренэу зыдызилэ, куоу гупшысэрэ, творческэ цыфым Iофэу ышIэрэм ифэшъошэ уасэ фэ-зышIын зылэжыгъэр, театральнэ хэбзэ уцугъэхэм хэхъоныгъэ зыгъэшIын зылэжыгъэр цыфэу щытыгъ. Лъэпкъ искусствэм ихэхъоныгъэ гуэтыныгъэ ин фырилэу кыгъэшIагъэм ар фэлэжъагъ, Адыгеим иурыс театрэ илтэсыбэхэм къаклоцI пэщэныгъэ дызэрихъагъ ыкли ело-ланIэ имылу а Iофыр дэгъоу ыгъэцаклэщыгъ. Ыпсэ пэтыфэ Адыгеим икультурэ игъэхъагъэхэм ар алтыплъагъ.

М. Шъ. Ахэджагом игъэхъагъэхэм къэралыгъом осэшхо къафилыгъ: Лениным ыкли Лэжъэкло Быракъ Плъыжъым яорденхэр, медальхэр кыфагъэ-шъошагъэх. ЩытхъуцIэхэу «РСФСР-м искусствэхэмкIэ изаслуженнэ IофышIэ» ыкли «Адыгэ Республикэм инароднэ артист» зыфилохэрэр кыфа-усыгъэх.

Ахэджэго Мэджыд Шъалихъэ ыкIом игъэхъагъэхэр тарихым хэхъагъэхэми, егъашIэм ахэр ащыгушIэщтхэп. Адыгеим икультурэ илIыкIо цIэрыло, творческэ цыф шIагъор ащымыгушIэу агу илътыщт.

А. К. ТхъакIушын, Ф. П. Федорко, М. Къ. КъумIыл, А. Г. Петрусенко, А. Дзэл, З. Хь. Зыхъэ, М. З. Зыхъэ, М. Р. Кулан, Н. А. Иванченко, И. Ш. МэшбашI, В. В. Полевой, Е. И. Салов, Ю. И. Сулейман, Н. С. ШъхъакIумьд, Гь. К. Чэмышъу, С. С. Шъхъэлахъу.



КЪЭБАР ГУШУАГЪУ

Чыгу Iахьхэр къаратыщтых

Топсэ ыкIи ПсышIопэ рай-онхэм ащылэ адыгэ къуаджэ-хэм зызэраушъомбгъуштым фэгъэхьыгъэ генеральнэ планым изэхэгъэуцон Краснодар краим шаухыгъ. Джи шапсыгъэ адыгэ унэгъуакIэхэм унэ зытырашIыхьан алъэкIышт чыгу Iахьхэр къаратыщтых.

«Архитектурэмрэ къэлэгъэпсынымрэ я Департамент генеральнэ планым зыкIэтхэжыкIэ, УФ-м и Правительствэ ар ыштэгът», — еIо шапсыгъэхэм яобщественнэ организациеу «Адыгэ Хасэм» ипашэу КIа-кIыхъу Мэджидэ.

Тызхэт ильэсым ижъоныгъокIэ мазэ Хы ШыуцIэ Iу-шъом шыпсэурэ шапсыгъэхэм яIофыгъохэр Адыгэ Хасэм зэхыгъэгъэ Зэфэсым къыша-Iэтыгъагъэх. Ахэм зэу ащы-щыгъ ныбжьыкIэхэр зыщыпс-эуцт чыплэхэм якыхъэхын. Зэ-

фэсым къышаIогагъ къушъ-хьэхэм ахэс адыгэ къуаджэхэр кIодыжыныхэм зэрэнэсыгъэхэр, федеральнэ законэу «Лъэпкь цыкIуэхэм яфитыныгъэхэр къэ-ухъумэгъэнхэр» зыфиIорэр па-щэхэм зэрамыгъэцакIэрэр.

Зэфэсым шашыгъэгъэ уна-шъом Краснодар краим иадми-нистрациерэ и Законодательнэ ЗэIуIкIэрэ хаплъэхь, Iофыгъор федеральнэ гупчэм нагъэсыгъ, ащ ыуж Топсэ ыкIи ПсышIопэ районхэм ахэхьэрэ къуаджэхэм хэхъоныгъэхэр ашIынхэм пае агъэхъазырышт генеральнэ планым пэIуагъэхьанэу бюд-жет зэфэшъафхэм сомэ мил-лион 15 кIатIупшыгъагъ.

Проектым къызэриIорэмкIэ, къуаджэхэм къапыщылъ чы-гухэр чыплэ муниципалитет-хэм ягъунапкъэхэм къарагъэ-хьащтых ыкIи ащ имылькы ахэр хьуштых.

Мэкъу-мэщым зыщыпылты-гъэхэ чыгухэр джынэс феде-ральнэ чыгугъэх. Джи соткэ 12 хьухэу чыгу Iахьхэр афа-гоштыт, ащ зыщыпсэунхэ унэ-хэр тырашIыхьанхэ фитых.

Чыгуу зыщыпсэухэрэ еж-хэм яеу зэрэщымытыгъэм шапсыгъэхэр инэу ыгъэгумэ-кIыштыгъэп, джыри, агъэхъа-зырыгъэ проектым къызэрэ-дилыгътэрэмкIэ, чыгу Iахьхэр къызэратыщтых ар яунэе шыпкьэ хьурэп. Ау ильэсыбэ-рэ ар агъэфедэн, якIалэхэм къа-фагъэнэни альэкIынэу фиты-ныгъэ яI. Чыгухэр ащэнхэу е приватизацие ашIынэу Зако-ным къыдилыгътэрэп. УФ-м и Конституције къызэриIорэмкIэ, ячIыгухэр ащэшъунэу зэрэщы-мытым лъэпкь цыкIур нахь къызэтенэнымкIэ, нэмыкI лъэп-кьхэм ахэмыкIухьажьынымкIэ ишIуагъэ къэкIошт.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

БлэшъумыгъэкI,
шъуедж!

Журналэу «Зэкъошныгъэм» ияплIэнэрэ номер къыдэкIыгъ. Ар литературэ лъэныкъуабэр къыубытэу гъэпсыгъэ.

Адыгэ поэзием ильэпсэгъэ-уцоу Хьаткьо Ахьмэд къызыхь-угъэр ильэси 110-рэ мыбжыхэ хьугъэ. Ащ фэгъэхьыгъ ШэкIо Мирэ итхыгъэу «ИкIэлэмыпэ чан зэпытыгъ» зыфиIоу журна-лыр къызэIузыхыгъэр. УсакIоу Хьаткьо Ахьмэд икIэлэцIыкIу усэхэм ащышхэри ащ къыкIэ-лэкIош.

МэщбэшIэ Исхьакь игукъэ-кIыжъ тхылыкIэу «Чыгу-огу зэнэсым сыда шыIэр?» зыщIэр художественнэ тхыгъэ-хэр зыкIасэхэми мыщ дагъо-тэшт.

Мэхьош Руслъан, Хьакъунэ Заремэ, Нэхэе Симэ яусэхэр къыдэхъагъэх.

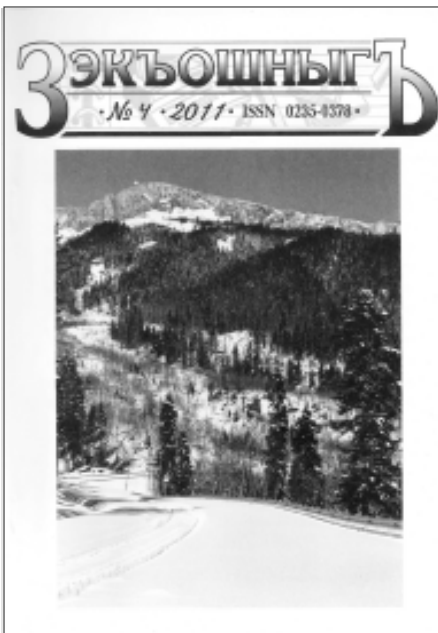
Хьурмэ Хьусен итворчествэ лышлэгъэхэрэм ироманэу «Ти-урам тыгъэр къышыкIо-кIы» зыфиIорэм шыщ пы-чыгъохэр къяхъэх.

Ергъукъу-ЩэшIэ Шамсэт МэщбэшIэ Исхьакь и Ильэс фэгъэхьыгъ «ГушыIэ дахэм благъори гъуанэм къырешы» ыIоу ытхыгъэр.

Журналым чыплэ ша-убытыгъ Исмет-Оздэ-мыр Озбай, ГъукIэлI Нурбий, пшъэшгъэ ныб-жыкIэу Делэкъэрэ Эм-мэ ирассказхэм.

Эммэ адыгэбзэ къэб-зэ дахэкIэ ирассказ цы-кIу зериIопагъэр, бзэм имызакъоу, рассказыр фэсакъэу художественнэ хьупкьэ-шапхьэм зэрэ-ригъэуцагъэр, къыIуа-тэрэр, непэрэ мафэхэм, сэнэхъат гъэнэфагъэ зэ-зыгъэгъотыгъэ ныб-жыкIэхэу ащкIэ Iоф-шIэн зымыгъотыжхэрэм акIэ-хэкIэу, ащэчырэр психологиз-мэгъэ икIу хэлъэу къызэри-тыгъэр сигуапэ хьугъэ. Рассказ цыкIум Iофыгъо иным имы-закъоу, цыфыгум пэсэ дэдэу утын фэхьурэ лъэныкъуабэ цыкIэгъэтхыгъ. Джи къэсы-жыгъэу унагъом шыIэкIэ амал икIу зэримыIэр, ныбжы-кIэхэм цыIэныгъэм хэуцон-хэмкIэ пэрыохъу къафэхьух-рэр зэрэбэр IупкIэу къышыри-Iотыкыгъ.

Делэкъэрэ Эммэ бэмышIэу АКЪУ-м ильэпкь факультет



дэгъу дэдэу къыухыгъ, аспи-рантурэми иеджэн щылъи-гъэкIогагъ. Тигъэзет практикэр журналистикэмкIэ сыхыгъ, сиотдел епхыгъагъ, Iоф дэс-шIагъ. Эммэ иапэрэ художе-ственнэ рассказ тхыгъэ дэгъубэ джыри къыкIэлъыкIонэу, ри-хьыжыгъэ гухэлъ пэсэур Ильэ-сыкIэм къышдыжхунэу фэсэIо.

«Зэкъошныгъэм» ия 4-рэ номер бэ гъэшIэгъонэу къыдэ-хьагъэр, дэжъугъотэщтыр, блэшъумыгъэкI, шъуедж!

МАМЫРКЪО Нуриет.

ДЗЭ КЪУЛЫКЪУМ
бэмэ зыщадзые

Совет хабзэм ильэхьан кIэлэкIэхэр фэчэфхэу дзэ къу-лыкъум кIоштыгъэх. Зыныбжъ имыкIуыгъэхэр ахэм янэцIы-щтыгъэх, ашIуабэ дашIэу яаухьтэ ежэщтыгъэх. Кыхьэ-кIыгъ уахьтэ дзэ къулыкъум зарагъэшэным пае кIэлэкIэхэм къызыхьугъэ ильэсыр зэбла-рагъэхъужьэу. Къулыкъум мы-кIорэ кIалэр сэкъаткIэ алъы-тэщтыгъэ. Пшъашгъэхэр ащ фэдэ кIалэхэм адэкIонхэу фэ-ягъэхэп. Узэрыгушхонэу шы-тыгъэр сымаджэхэу, уз зэ-фэшъафхэр яIэхэу, къулыкъур ахьыным япсауныгъэ димыш-

тэу кIэлэкIэмэ къахэкIышты-гъэхэр мэкIэ дэдэу зэрэщы-тыгъэр ары.

Тэ тилъэхьан Iофым изытет нэмыкI шыпкьэ хьугъэ — дзэ къулыкъум кIо зышIоигъоу ныбжьыкIэхэм къахэкIырэр зырыз. КIэлэкIэхэр зымы фэ-мыежхэм фэдэ: IофшIэным зыщадзые, еджэным фэчэфхэп, дзэм кIонхэшъ, къулыкъур ахьыныр шагъэзые. Дзэ къу-лыкъум ехьыллагъэу шысабэ къыпхьан плъэкIышт. Ильэс зытIушым къыкIоцI дзэм кIо-нэу зы нэбгыри зыдамыщыгъэ псэупIэхэр шыIэх. Адыгэ Рес-

публикэм и Адыгэкъалэ, Тэ-хьутэмыкIоу ыкIи Теуцожэ районхэмкIэ дзэ комиссари-тым иотдел ипашэу Сергей Моисенкэм мыщ фэдэ зэфэхьы-сыжхэр къышIыгъэх.

— ИкIыгъэ ильэсым Тэхьу-тэмыкIоу районымкIэ дзэ къу-лыкъум дашынэу къызэджэ-гъэхэр нэбгырэ 390-рэ хьушты-гъэ. Ахэм ащышэу дзэ дэщы-пIэм нэбгырэ 274-рэ къекIо-лагъ, къулыкъур ыхьынымкIэ зыпсауныгъэ тэрэзэу кыха-хыгъэр 79-рэ мэхьу. НыбжыкIи 116-р къекIолагъэп.

ХЪУШТ Шэбан.

ЛЪЭПКЪЫР
рэгъушхо

Адыгэ лъэпкьым къыхэкIыгъэ спорт-смен цIэрыIоу, каратэ-домкIэ Урысы-ем, Европэм, дуна-им ячемпионэу, ти-хэкогъоу, къалэу Москва щыпсэурэ Акъ Щэмил Емзар ыкIом спортым теклоныгъэу ци-шыгъэхэм тигъэзет-еджэхэр ащыгуазэ-хэми, мы ильэсым адыгэ кIалэм физэшIокIыгъэм — европэ, дунэе зэ-нэкъокъухэм апэрэ чыплэр къазэращы-дихыгъэм, спорт лъэгаплэм зэрэнэ-сыгъэм ягугъу къэшIыгъэн фаеу сэлъытэ.



Щэмил испорт гъогууанэ къежъапIэ фэхьугъэр 1998-рэ ильэсыр ары. Джащыгъум каратэ-дом спорт лъэпкьым-кIэ ягурыт еджаплэ къыщы-зэIуахыгъэгъэ секцием ащ зыхарегъатхэ. ЕтIанэ бэнэкIэ амал горэхэр къыIэкIэхъа-гъэхэу ищыIэныгъэ клуб цIэрыIоу «ИМА-Лианозово» зыфиIорэм репхы. СССР-м, Урысыем, Европэм, дунаим ащызэлашIэрэ спортсменэу, тренер IэпIасэу Кирошкэ Олег ыгъэсэрэ спортсмен ныбжьыкIэр псынIкIэу текло-ныгъэхэм афэкIо.

Щэмил ыныбжэ ильэс 11-м итэу ярайон щызэхэ-щэгъэгъэ спорт зэнэкъокъум апэдэдэ ыцIэ шIуIкIэ щигъэ-Iугъагъ, ионтэгъугъэкIэ ащ зи къызытыригъэкIогагъэп.

2000-рэ ильэсым ичъэпы-огъу мазэ адыгэ кIалэр клубым ихэшыпыкIыгъэ коман-дэ зыхагъахьэм, къалэу Мос-ква, Урысыем, Европэм, ду-наим ячемпионатхэм ахэлэ-жээнэу амал иIэ хьугъэ.

Спортсменым ыгу къызэ-рэкIыжырымкIэ, бэнэнымкIэ къулайныгъэхэр гугъуехэ хэ-мыльэу ыIэ къыригъэхъагъэ-хэп. Щэмил итеклоныгъэхэр спортзалым охътабэ зэрэщи-гъэкIуагъэм, зэрэзышъа-мысыжыгъэм къакIэкIуагъ.

Спорт зэнэкъокъухэм ахэ-лажэу зырегъэжыакIэм кIалэм шъобжхэр къытырашэ-щтыгъэх, гъэхъагъи фэшIы-щтыгъэп. Ау бгырыс шэн пыгъэ зыхэлъ кIалэм спортым хэкIыжынынэу, бэнэн Iофыр IэкIыб ышIынэу зыкIи ыгу кыхьагъэп. ЫкIи къарыоу ыгъэкIодыгъэмрэ пкIэн-тIэпсэу къыхэкIыгъэмрэ псы-хэкIуадэ хьугъэп, зыкIэ-хьопсыштыгъэ лъэгаплэхэми анэсыгъ.

Къалэу Москва, Москов-скэ хэкум, Урысыем яспорт зэнэкъокъушхохэм теклоны-гъэ къащыдэзыхыгъэ Акъ Щэмил бэ темышIэу Евро-пэм, дунаим ячемпионатхэм ахэлэжээнэу цыхьэ къыфа-шIэу рагъажьэ.

2002-рэ ильэсым Германи-ем икIалэу Кобленц Европэм ичемпионатэу шыкIуагъэм

ильэс 13 зыныбжэ кIэлэкIэм ыIэ джабгъу шагъэфыкIуи чыплэ гори ыубытыгъагъэп. 2003-рэ ильэсым къалэу Мос-ква щыкIогъэ чемпионат шъхьэихыгъэм ильэс 14 зы-ныбжэ Акъым апэрэ чыплэр щеубыты ыкIи чемпион мэхьу. ИонтэгъугъэкIэ къалэу Москва пэрытыныгъэр шы-зыIыгъыгъэ Щэмил хэшы-пыкIыгъэ купым къыдыхэ-тыгъэхэм ащышэу зымы Урысыем ичемпионатхэм апэрэ чыплэр шаригъэубы-тыгъэп. Урысыем ихэшы-пыкIыгъэ командэ хэтэу 2004-рэ ильэсым Щэмил Италием икIалэу Дидо де Езоло дунэе чемпионатэу шыкIуагъэм хэлэжыагъ ыкIи ятIонэрэ чыплэр ащ къыщи-хьы тыжыны медаль къы-фагъэшъошагъ.

2004 — 2008-рэ ильэсхэм Щэмил мэхъанэшхо зиIэ спорт зэнэкъокъубэмэ аща-текIон, ащ диштэу иIэпэ-Iэсэныгъи хигъэхьон ыльэ-кIыгъ. Зыныбжэ икIуыгъэхэм яевропэ чемпионатэу 2008-рэ ильэсым Италием икIалэу Десио шыкIуагъэм кило-грамм 80 зионтэгъугъэхэм якуп хэтыгъэ Акъым гъэ-хъэгъэшхо щышIыгъ. Апэ дэдэ тыхэгъэу шыщэу чем-пионыцIэр Европэм къыщыз-фагъэшъошагъэр Щэмил ары.

Мы ильэсым ибэдзэогъу мазэ тилъэпкьэгъу кIалэм итеклоныгъэхэм джыри зы къахэхъуагъ, ар каратэ-до спорт лъэпкьымкIэ дунаим ичемпион хьугъэ. Щэмил мыгъэ урысые, дунэе чемпи-онатхэм щэгъогогъо апэрэ чыплэр къащыдихыгъ, Евро-пэм и Кубоки къыхыгъ.

Акъ Щэмил джыри гу-хэлъыбэ иI, ащ испорт зэчый-хэм икIоу зыкъызэIуахыгъэп. Адыгэ кIалэм тапэкIи текло-ныгъэ инхэмкIэ тызэригъэ-гушIоштым шэч хаслэхьэрэп. ИльэсыкIэу кыхьагъэм ащ игухэлъ дахэхэр, имурады-шIухэр Тхьэм къыдегъэхьух!

ШЪОХЪУЖЪ Люсан.

Ашугтым ипхъорэльф

Цыфым щылынгэм зыкы-щигъотыным фэшл теубытэгэ ин хэлын фаеу лэшынгэ Юныс елытэ. «Зыгу клодырэр ыла-кэомэ ахыжырэп» зыфилорэ гушылэжым имэханэ кызеп-кырысхы сшолгоу гышлэм иилэсхэм зафэсэгъазэ. Юныс дзэм кыулыкэр щыхыгъ. СССР хэгъагушор зыщызэгъызыгъэ ыккы коджэ щылэккэ-псэуккэр хэлшылккэу кызыщелыхыгъэ уахтэм Гьобэкъуае щылэжыгъ. Кубанскэ аграрнэ университе-тым зоотехническэ, экономи-ческэ, юридическэ факультетхэр кыуыгъэх. Аспирантурэм ишлэ-ныгъэхэм ащыхыгъэхуагъ.

Москва дэт къралыгъо уни-верситетэу М. Ломоносовым ыцлэ зыхырэ докторскэ дис-сертациер 2009-рэ ильэсым кы-щиухумагъ. Социальнэ Иофы-гъомэ арапхызэ, Адыгэ Респуб-ликэм чыгур зэрэщалжырэм темэр фэгъэхыгъагъ. Медици-нэм ехыллэгъэ гъэсэнгъэри зэригъэгъотыгъ.

Кубанскэ къралыгъо медици-нэ академием икьутамэу эконо-микэмккэ ыккы гъэорышлэ-нымккэ институтэу Шытхалэ кыщызэгуахыгъэм 1998-рэ ильэ-сым кыщегъэжыгъэу идирек-тор. Дунэ Адыгэ Академием иакадемик, медикэ-техническэ шлэныгъэхэмккэ академик, про-фессор.

Наукэм фэгъэхыгъэ Иофшлэ-гъи 150-м еху, монографииу 4, зы тхылъ кыхиутыгъэх. Ю. лэ-шынгэм инаучнэ Иофшлэгъэмэ осэ ин кыафашыгъэ, Москва, Санкт-Петербург, Краснодар, Темыр Кавказым яшлэныгъэ-



Адыгэ ашугэу Теуцожь Цыгъо ипхъорэльфэу лэшынгэ Юныс бэшлагъэу синэлуас. Янэ зыщып-сэурэ Гьобэкъуае сыкылагъэу унагъом сыккэупчлэмэ, щытхыу зэхэсхырэм сегъэгущло. Юныс колхозэу Лениным ыцлэ зыхыщтыгъэм 1994 — 1997-рэ ильэсхэм итхамэтагъ. Ащ ыпэккэ зоотехник шхъалэу кьуаджэм щылэ-жыгъ. Механизаторэу Иофшлэныр ыубли, биоло-гие шлэныгъэхэмккэ доктор хъугъэ.

лэжыгъэм кьатхыгъэр маккэп. лэшынгэ Юныс инаучнэ Иофшлэ-гъэхэм апае апэрэ степень зилэ дипломхэр 2006 — 2008-рэ ильэ-схэм кыфагъэшшоагъэх.

Шлэныгъэлэжыгъэу, зэхэщэккэ дэгъоу зэрэщытым адаккэу, об-щественнэ пшгъэрылхэр егъэ-цаккэ. Тыккэзыуцухэрэ дунаир кьэбзным, цыфмэ япсауныгъэ

гъэпытэгъэным, Краснодар кра-имрэ Адыгеимрэ яшлэныгъэлэжы-хэр нахь дэгъоу зэдэпсэунхэм илахышлу ахешыхъэ.

лэшынгэ Юныс ятэу Нухъэ ккэлэгъаджэу ильэсыбэрэ Иоф ышлагъ. Ышнахыжыгъэу Юри Рэмэзани апшгъэрэ еджаплэхэр кьауыгъэх. Юныс цыф шгы-рыт. Игъэхыгъэхэм, щытхыуцлэу кыфаусыгъэхэм кьатегушчы-лэныр икласэп. Арэу щытми, ашу-гъэу, ятэжыгъэу Теуцожь Цыгъо ыцлэккэ агъэнэфэгъэ медалыр кызэрэфагъэшшоагъэр игуапэу кытылауагъ.

Теуцожь Цыгъо и Унэ-музееу Гьобэкъуае дэтым икьэгъэлэ-гъонхэр гъэккэрэккэгъэнхэм, зэ-хахъэхэр щызэхэщэгъэнхэм Юныс ахэлажыгъэ. Янэу Симэрэ ышнахыжыгъэу Юрэрэ кызэрэ-та-луагъэу, Юныс лэаком изэхэщэ-ккэу. Ятэжы ымылэгъэгъэми, гуфлэныгъэу фырилэр шылэны-гъэм щыпхырещы. Теуцожь Цыгъо ыккэу Нухъэ имыжыгъэ-бгъу Мыекъуапэ кыщызэгуахы-ным Юныс чанэу хэлэжыгъэ. Ныбджэгъушлу, цыхъэшлэгъу.

Мы мафэхэм лэшынгэ Юныс ыныбжэ ильэс 50 мэху. Юбиле-ир илахылхэм, Иофшлэгъэхэм дыхагъэунэфыккышт. Тигъэзет иныбджэгъушлу лэшынгэ Юныс тэри тыфэгущло. Иунагъо дат-хъэу, инасып зыдилэгъэжыгъэу бэрэ щылэнэу тыфэлъало. Опсэу, Юныс. Адыгэм ыгу зыгъэпытэ-рэмэ, лэпкымырэ республикэм-рэ шлу афэзышлэ зышлэныгъэмэ уащыт. Уигухэлтышлухэр кыыб-дэхунхэу пфэтэлэ.

Сурэтым итыр: **лэшынгэ Юныс.**

ФУТБОЛ. МЫЕКЪУАПЭ ИЗЭУХЫГЪЭ ЗЭНЭКЪОКЪУ

Хэта зыхыщтыр?

Мыекъуапэ футболымккэ иккымэфэ зэнэкъокъу шлэхэу аухышт. Щылэ мазэм и 2—3-м зичэзыу ешлэгъухэу командэхэм ялагъэхэм тиупчлэхэм джэуа-пэу кьаратыгъэр маккэп.

Апэрэ купым зэрэщешла-гъэхэр зэтэгъапшэх.

«Квант» — «Чыгушхъ» — 3:5, «Шагъдый» — «Уро-жай» — 0:3 (ешлагъэхэп, «Шагъдыр» зэлуккэпэм кьэккэуагъэп), «Мыекъуапэ» — «Улап» — 9:1, МГТУ — «Ошъутен» — 5:1.

Апэрэ чыплэ 4-р кыдэзыхырэ командэхэр финалым хэфэщты-гъэх. Ащ даккэу, анахъэу тызы-гъэгумэккыштыгъэр апэ ишгы-гъэхэр зэрэздешлэштхэ шыккэр ары. Улапэ ифутболистхэр «Мые-къуапэм» дэу дешлагъэхэп, кьэ-лапчъэм лэгуаор дадзэным фэшл амалыбэ ялагъ, ау кьадэхыгъэп. МГТУ-р ущытхунэу ешлагъ. Шэуджэн Дмитрий тлогъогъо, Дмитрий Ахбэ, Сергей Потешки-ным, Роман Пополовым хьагъэм лэгуаор радзагъ.

«Мыекъуапэм» шешлэхэрэ Ни-колай Бояринцевым щэгъогъо, Александр Студинскэм тлогъо-гъо, Анатолий Шевченкэм тлогъогъо «Улапэм» икьэлапчъэ лэгуаор дадзагъ. Брагъунэ Адамэ «Мыекъуапэ» икьэлапчъэ лэгуаор дидзагъ.

Чыплэу ахыгъэр

1. «Урожай» — 17
2. «Чыгушхъ» — 16
3. МГТУ — 16
4. «Мыекъуапэ» — 14
5. «Шагъдый» — 9
6. «Улап» — 6
7. «Ошъутен» — 1
8. «Квант» — 1.

Хэгъэунэфыккырэ чыплэхэм афэбэнэштхэ командэхэр «Мыекъуапэ» — «Урожай» МГТУ — «Чыгушхъ».

Ятлонэрэ купыр

«Спортмастер-2» — МГТУ-2 — 2:7, «Джокер» — «Спортмастер» — 2:3, «Нарт» — УВД — 3:2, «Радуга» — «Кавказ» — 1:1, «Кар-тонтарэр» — «Фышт» — 5:3, «Зэкъошныгъ-94» — «Звез-да» — 1:3, «Ханскэр» — «Ди-намо» — 1:5.

Зэтэгъапшэх

Купэу «А»-р

1. «Спортмастер» — 16
2. «Джокер» — 13
3. МГГТК — 13
4. «Лавина» — 12
5. «Звезда» — 12
6. «Картонтарэр» — 10
7. «Факел» — 3
8. «Фышт» — 0
9. «Зэкъошныгъ-94» — 0.

Купэу «Б»-р

1. «Кавказ» — 13
2. «Газпром» — 11
3. «Радуга» — 11
4. МГТУ-2 — 10
5. «Динамо» — 10
6. УВД — 7
7. «Нарт» — 7
8. «Спортмастер-2» — 3
9. «Ханскэр» — 1.

Гъэзетым изичэзыу номер иккыдэгъэккы дгъэхъазырзэ, тыгъуасэ командэхэр зэрэзде-шлагъэхэр зэдгъэпшагъэх.

«Урожай» — «Мыекъуапэ» — 2:0; МГТУ — «Чыгушхъ» — 4:5.

Нэклубгъор зыгъэхъазыргъэр Емтлэ Нурбий.

Цыфымрэ ильэсхэмрэ

Н. Остапенкэр тщыгъушэрэп

Хэгъэу зоошхом лыгъэ шыпккэ щызезыхыгъэу, Социалистическэ Иофшлаккэ и Лыхъужъэу, цыфышлу Николай Остапенкэр дунаим зехыжыгъэр ильэси 5 хъугъэ.

Ыгу кытемыоужырэми, Николай Остапенкэр Иофшлэ-гъэхэмккэ кытхэт, непи ти-гъусэу щылэныгъэм кыщыд-дэбакъоу тэлъыгъ. Мебельшл объединениеу «Зэкъошны-гъэм» ильэсыбэрэ идиректор шхъалэу Н. Остапенкэр щы-тыгъ. Ащ ищылэныгъэ кьэ-зылэтерэ кьэгъэлэгъоныр АР-м и Лэпкэ музей кы-щызэгуахыгъ. Коммунист шгыпккэу, щысэ зытырахэу псэуштыгъэ Н. Остапенкэм ехыллэгъэ зэхэхъэхэр КПРФ-м хэтхэм зэхэщэх.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

Кыдэзыгъэккырэ:
Адыгэ Республикэм лэпккэ Иофхэмккэ, лэпккэ къралхэм ащыпсэурэ тилгэп-кьэгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмккэ ыккы кьэбар жьу-гъэм иамалхэмккэ и Комитет
Адресыр: ур.Кре-стьянскэр, 236

Редактор шхъалэ

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэшыр:
385000, кь. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79, редактор шхъалэ иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшгъэдэккыгъэ зы-хырэ секретары: 52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын Иофхэмккэ, телерадиокъэтын-хэмккэ ыккы зэлъы-лэсыккэ амалхэмккэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэоры-шлэп, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр **ПИ №10-3892**

Гъэзетым кыхиу-тыхэрэм мышпып-кыагъэу кьахафэ-хэрэмккэ кьэзыт-хыгъэхэм пшгъэдэ-ккыжэ ахы. Кьа-тхэхэрэмрэ гъэзе-тым щылажыгъэхэр яепллыккэ зэтемыфэн ыльэ-ккышт. Гъэзет-еджэхэм кыт-фагъэхырэ тхы-гъэхэр зэхэтфы-хэрэп ыккы кьэ-зытхыгъэхэм алэккэдгъэхъа-жыхэрэп.

Зыщыхаутирэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 4200

Индексхэр 52161 52162

Зак. 3120

Хэутыным узщыккэтхэнэу щыт уахъгъэр
Сыхъатыр 18.00
Зыщыккэтхэгъэхэ уахъгъэр
Сыхъатыр 18.00